Bezoekadres
Mien Ruysweg 1
9408 KA Assen

Postadres
Postbus 144
9400 AC Assen

T 0592 - 30 63 00
F 0592 - 31 42 48
E info@ggddrenthe.nl
I www.ggddrenthe.nl

Datum 22 december 2025
Ons kenmerk U250391/RW/GM
Uw kenmerk
Behandeld door [redacted]

Onderwerp Ontwikkelingen en beleidsprioriteiten 2027

Geacht College,

- **Inleiding**

In deze beleidsbrief informeren wij u over de belangrijkste ontwikkelingen en beleidsvoornemens die bepalend zijn voor de voorbereiding van onze begroting voor het jaar 2027.

Op het moment van schrijven van deze brief, eind 2025, kunnen we stellen dat we ons zowel intern als extern in een dynamische periode bevinden. Met ingang van 1 januari 2026 is de wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe een feit. Daarmee is het sluitstuk gerealiseerd van een langjarig traject met als doel de governance op het gebied van zorg en veiligheid, naast dat van publieke gezondheid, eenduidig binnen de gewijzigde gemeenschappelijke regeling te beleggen. Tevens zal het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe een nieuw tehuis vinden binnen onze gemeenschappelijke regeling.

Naar aanleiding van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling zijn wij voornemens onze organisatiestructuur hierop aan te passen. Eveneens zijn wij volop bezig om de kwaliteit van onze bedrijfsprocessen op een hoger plan te brengen, onder meer door het programma Samen Sterk en het programma Kennisgedreven werken. Ook zijn wij met het bestuur in gesprek om de taken die al jarenlang duurzaam bij ons zijn belegd te vertalen in een bredere basisbegroting met ingang van 2027. In 2026 zullen wij, voor en na de gemeenteraadsverkiezingen, door de wijziging van de gemeenschappelijke regeling met een bredere scope samen met het bestuur aan de slag gaan. Maar, naar wij hopen, vanaf 2027 ook op basis van een solide basisbegroting dat uitgangspunt kan zijn voor een ambitieuze nieuwe bestuursperiode.

Hieronder gaan wij in meer detail in op wat bovengenoemde ontwikkelingen voor ons betekenen.

- **Gemeenschappelijke Regeling SamenDrenthe**

Zoals hierboven aangegeven zal met ingang van 1 januari 2026 de gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe van kracht worden. Binnen deze gemeenschappelijke regeling, die vanaf dan SamenDrenthe heet, worden twee beleidsdomeinen stevig verankerd, namelijk publieke gezondheid en zorg en veiligheid. Twee beleidsdomeinen die veel met elkaar te maken hebben,

maar ook een geheel eigen oriëntatie kennen. Waarbij de publieke gezondheid primair is gericht op 'preventie', is de focus van het beleidsdomein zorg en veiligheid vooral 'interventie'. Nu er sprake is van twee gelijkwaardige pijlers met elk een eigen oriëntatie zijn wij van mening dat dit zich ook dient te vertalen in de doorontwikkeling van de organisatorische context van SamenDrenthe. Met behoud van verbindingen tussen beide domeinen waar dat nodig en wenselijk is, is er meer ruimte voor het ontwikkelen van eigen beleidslijnen en prioriteiten.

Overkoepelend aan beide beleidsdomeinen bevindt zich onze strategische kennis-, onderzoek- en adviesrol naar gemeenten, partners en inwoners. Door het gebruik van data, (ervarings)kennis en de vertaling van (landelijke)ontwikkelingen zetten wij ons in als betrouwbare adviseur en expert binnen beide beleidsdomeinen. Daarnaast zetten wij in op het monitoren van de gezondheid, zorg en veiligheid van de Drentse Inwoner en op het monitoren van (provinciale) aanpakken, bijvoorbeeld in de Gezonde Marke. Vanuit deze rol wordt ook expliciet gezocht naar de inhoudelijke overlap van beide beleidsdomeinen, en wordt waar mogelijk gekeken hoe beide elkaar kunnen versterken. In de loop van 2026 zullen wij concrete keuzes gaan maken in termen van organisatieinrichting.

Door middel van een bestuurlijke consultatieronde zijn wij ons aan het oriënteren op de concrete invulling van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. In de regeling zelf is aangegeven dat ieder College uit zijn midden een bestuurslid aanwijst voor SamenDrenthe. Doel van de inventarisatieronde is duidelijkheid te krijgen over hoe de bestuurlijke besluitvorming op het gebied van de twee beleidsdomeinen, waarbij zowel de portefeuilles zorg, jeugd, WMO en openbare orde en veiligheid betrokken zijn, op een efficiënte en effectieve manier kan worden voorbereid en kan worden geagendeerd in zowel Algemeen Bestuur als Dagelijks Bestuur. Bijzondere aandacht hierbij is er voor de wijze waarop het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe op een goede manier bestuurlijk kan worden geborgd, met behoud van de eigenstandige positie als netwerkorganisatie. De bedoeling is dat deze nog nader uit te werken structuur bij het aantreden van een nieuw bestuur, medio 2026, in werking treedt.

In het overzicht hieronder is aangegeven hoe de dienstverlening van SamenDrenthe in de pijlers is ondergebracht.

Publieke Gezondheid (GGD Drenthe) *Preventie*	**Zorg en Veiligheid** *Interventie*
Jeugdgezondheidszorg Infectieziektebestrijding Seksuele Gezondheid Vaccinatie GHOR Technische Hygiëne Zorg Epidemiologie en advies naar gemeenten Preventieketens Medische Milieukunde Forensische Gezondheidszorg	Veilig Thuis Multidisciplinaire aanpak (MDA++) Centrum Seksueel Geweld Openbare Geestelijke Gezondheidszorg Meldpunt verplichte GGZ Psychosociale Hulverlening Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe

- **Publieke gezondheid**

Samen investeren in collectieve preventie zorgt ervoor dat gezond opgroeien en leven voor ieder steeds beter bereikbaar is. Landelijke rapporten (zoals de Verkenning Toekomst Volksgezondheid) maar ook provinciale cijfers, laten zien dat de gezondheid van de Nederlandse bevolking gemiddeld weliswaar goed is, maar ook dat gezondheidsverschillen nog steeds toenemen. Een stapje meer voor de inwoners die het harder nodig hebben maakt dat het uiteindelijk in Drenthe niet meer uitmaakt waar je wieg staat. Daarmee is een gezamenlijke, solidaire aanpak en lange termijnvisie noodzakelijk. Alleen door langdurig, systematisch en collectief bij te dragen aan de preventie van de inwoners maken we de noodzakelijke impact voor de transitie van zorg naar gezondheid. GGD Drenthe positioneert zich in dit veld als partner die uitvoeringskracht en kennis en advies samenbrengt.
In concrete zin streeft GGD Drenthe ernaar dat gezondheid niet meer een neveneffect is, maar het vertrekpunt.

Om dit te bereiken investeert GGD Drenthe dagelijks in de gezondheid van onze Drentse inwoners door inzet in de jeugdgezondheidszorg, door advies bij gemeenten over een gezonde leefomgeving of door het laagdrempelig beschikbaar zijn voor vragen over seksuele gezondheid. We proberen steeds dichter bij de inwoner te zijn en daar aan te sluiten waar dat nodig is. Bijvoorbeeld door in samenwerking met de school, gemeente en ander partners in te zetten op de gezondheid van de jeugd aan de hand van een Gezonde School aanpak. Of door extra aandacht te geven aan toekomstige ouders en jonge kinderen die het harder nodig hebben tijdens contactmomenten op het consultatiebureau. Daarnaast blijven we alert op gezondheidsbescherming: de lessen uit recente crises onderstrepen de noodzaak van een goed georganiseerde infectieziekte- en paraatheidsinfrastructuur. Dit is nog maar een greep uit de veelzijdigheid van (wettelijke) taken die GGD Drenthe uitvoert.

De veelzijdigheid aan taken van GGD Drenthe en de omvangrijkheid van preventie vraagt om focus. Binnen GGD Drenthe hebben wij drie focusthema's gekozen voor de komende jaren (Kansrijke Start, Gezonde Leefomgeving en Mentale Gezondheid) die het meeste impact hebben. Deze focusthema's geven intern richting qua inhoud en met betrekking tot de inzet van onze collega's. In aanloop naar 2027 willen wij de inzet op onze focusthema's intensiveren.

Voor alle thema's waar GGD Drenthe aan werkt is afstemming en samenwerking met de Drentse gemeenten, maar ook met andere partners cruciaal. Steeds vaker is het noodzakelijk om gezamenlijk landelijke, regionale of provinciale doelen af te spreken en hier gezamenlijk op te sturen. Akkoorden zoals het Integraal Zorgakkoord en het Aanvullend Zorgakkoord hebben ervoor gezorgd dat partijen elkaar steeds beter weten te vinden en weten samen te werken, over de grenzen van de eigen organisatie heen. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking in de Gezonde Marke.

Samen met onze partners werkt GGD Drenthe in de aanloop naar 2027 aan een gezonder Drenthe. We zorgen dat preventie dichtbij inwoners plaatsvindt, dat gezondheid een vanzelfsprekende plek krijgt in het beleid van gemeenten en organisaties, en dat iedereen gelijke kansen krijgt door juist meer te investeren waar dat nodig is.

- *Samenwerking algemene gezondheidszorg (AGZ) 3 noord*

Sinds lange tijd bestaan er intensieve contacten tussen de drie noordelijke GGD-en.
Niet alleen gaat het hierbij om inhoudelijke afstemming, maar ook steeds meer over concrete samenwerking op het gebied van uitvoering van taken. Steeds duidelijker wordt dat door toenemende complexiteit van dienstverlening, bij een schaarser wordende arbeidsmarkt, het ingewikkelder wordt voor een individuele GGD om de dienstverlening

zelfstandig op verantwoorde en duurzame manier te continueren. Dit speelt vooral op de werkgebieden binnen de algemene gezondheidszorg (infectieziektebestrijding, forensische geneeskunde, milieu en gezondheid, seksuele gezondheid, technische hygiënezorg). De drie noordelijke GGD-en hebben daarom besloten om hun samenwerking op dit gebied te intensiveren. Inmiddels is de dienstverlening op het gebied van de forensische geneeskunde al gecentraliseerd en wordt deze onder regie van GGD Fryslân uitgevoerd voor de noordelijke GGD-en.

In de loop van 2026 zal een kader worden geschetst waarbinnen de samenwerking op alle onderdelen van de AGZ verder kan worden geïntensiveerd. De mogelijkheid van integratie van teams onder eenduidige aansturing is hierbij expliciet aan de orde. Wat dit betekent in termen van governance en organisatie van het domein van publieke gezondheid van GGD Drenthe zal daarin ook duidelijk moeten worden.

- **Zorg en Veiligheid**

Samen investeren in zorg en veiligheid zorgt ervoor dat iedere inwoner van Drenthe zich gezien, gesteund en beschermd voelt. Inzet op zorg en veiligheid is noodzakelijker dan ooit. We zien een toename van mensen met onbegrepen gedrag, meer complexe casuïstiek, toename van meldingen en adviezen op alle terreinen en groeiende handelingsverlegenheid bij professionals. Concreet maken bovenstaande ontwikkelingen duidelijk dat een integrale, langdurige en solidaire aanpak noodzakelijk is zodat inwoners passende hulp krijgen. SamenDrenthe positioneert zich ook in dit domein als partner die uitvoeringskracht, (ervarings)kennis en advies samenbrengt. We doen dit door dagelijks te werken aan een samenleving waarin mensen zich veilig voelen, waarin geweld wordt voorkomen en waarin kwetsbare inwoners passende hulp krijgen.

Binnen de pijler Zorg en Veiligheid bundelen Veilig Thuis Drenthe (VTD), Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ), Centrum Seksueel Geweld (CSG), Psychosociale Hulpverlening (PSHi) en, vanaf 2026, het Zorg- en Veiligheidshuis Drenth, hun krachten. We werken waar mogelijk preventief om onveiligheid te voorkomen, handelen daar waar nodig is en adviseren aan de hand van data en (ervarings)deskundigheid gemeenten en partners. Daarbij is ons uitgangspunt dat veiligheid begint bij vertrouwen, tussen inwoners, professionals en organisaties.

Onze werkzaamheden zijn ingebed in wettelijke kaders zoals de WMO, Jeugdwet, Wet Publieke Gezondheid en de Wet verplichte GGZ. We sluiten aan bij landelijke programma's en vertalen landelijke en provinciale ontwikkelingen naar de lokale context in de gemeenten en naar onze ketenpartners. Een ontwikkeling waar wij op inzetten is een nauwere samen-werking met de lokale teams van de gemeenten. Dit sluit aan bij de landelijke beweging die gevraagd wordt vanuit het Toekomstscenario Jeugd en Gezin. Alle ontwikkelingen binnen het domein zorg en veiligheid vragen ook om focus. In de komende jaren focussen wij ons vanuit het Centrum Seksueel Geweld op het beter signaleren en organiseren van goede en passende hulp bij seksueel misbruik bij jonge kinderen, suïcidepreventie vanuit Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en intieme terreur/femicide vanuit Veilig Thuis Drenthe.

In aanloop naar 2027 zien we verschillende uitdagingen en kansen in het domein van zorg en veiligheid. Wat betreft uitdagingen zien we dat het aantal meldingen en adviesvragen blijft toenemen. Dat is enerzijds een teken dat bewustwording groeit en dat inwoners en professionals de weg naar hulp weten te vinden, maar het legt ook een groeiende druk op de organisatie. Tevens vormt het tekort aan gekwalificeerd personeel een structurele uitdaging. De complexiteit van de casuïstiek neemt toe, terwijl het beroep op de deskundigheid en veerkracht van medewerkers steeds groter wordt. De combinatie van

hoge werkdruk en beperkte capaciteit vraagt om een duurzame aanpak waarin opleiding, coaching en intervisie centraal staan.

Tegelijkertijd biedt deze dynamiek juist kansen. De maatschappelijke urgentie maakt dat partners elkaar steeds beter weten te vinden. Gemeenten, politie, zorgorganisaties en wijkteams werken samen rondom de hulpvrager, met korte lijnen en meer wederzijds begrip. Door deze samenwerking te versterken, kunnen signalen sneller worden opgepakt en de wachttijden worden verkort. Ook op het vlak van deskundigheidsbevordering liggen in samenwerking met onze partners kansen door te investeren in onze medewerkers en (ervarings)kennis. Ook de inbedding van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe bij de gemeenschappelijke regeling SamenDrenthe biedt kansen. In aanloop naar 2027 zullen we verkennen hoe we op inhoud nog beter en nauwer kunnen samenwerken zodat uiteindelijk de inwoner beter geholpen wordt.

- **Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe**

Met de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling SamenDrenthe is de overheveling van het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe van de Veiligheidsregio Drenthe naar SamenDrenthe formeel geregeld. SamenDrenthe fungeert hiermee als de nieuwe beheersorganisatie voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Hiermee wordt niet alleen voldaan aan een vereiste uit de Wet gegevensdeling samenwerkingsverbanden, maar is ook de basis gelegd voor een intensievere samenwerking tussen de verschillende onderdelen binnen het domein zorg en veiligheid van SamenDrenthe, zoals hierboven geschetst. Dit uiteraard met respect voor de eigenstandige positie van het Zorg- en Veiligheidshuis als netwerk-organisatie en de rol van de Stuurgroep daarin. Vanuit SamenDrenthe zal zorg worden gedragen voor een optimale ondersteuning van het Zorg- en Veiligheidshuis. De begrotingscyclus van het Zorg- en Veiligheidshuis zal worden geïntegreerd in de begrotingscyclus van SamenDrenthe. Hierdoor wordt ook de financiële verantwoordelijkheid en democratische legitimatie daarvan binnen de gemeenten beter geborgd.

- **Toekomstbestendige organisatie-ontwikkeling**

Om onze organisatie toekomstbestendig te hebben en te houden werken wij steeds aan de verbetering van de kwaliteit van onze organisatie- en bedrijfsprocessen. In dat kader ligt de focus onder meer op een tweetal programma's waartoe wij het initiatief hebben genomen. Het programma Samen Sterk en het programma Kennisgedreven werken.

Het programma Samen Sterk focust zich op de basis op orde voor een gezonde en veerkrachtige organisatie door ons capaciteitsmanagement te optimaliseren en continue te werken aan procesverbetering. Daarnaast focust het programma Kennisgedreven werken zich op het beter benutten van kennis en informatie uit data(bronnen). Vanuit het programma wordt hieraan een impuls gegeven met projecten en activiteiten zoals het verzorgen en benutten van de juiste sturingsinformatie, kansen voor AI verkennen en veilig ontplooien, en werkprocessen rondom het gebruik van data efficiënter en robuuster in te richten.

Tenslotte zetten we in op het door ontwikkelen van onze organisatie als crisisorganisatie. Dit met het oog op de toenemende externe dreigingen waarmee ons land wordt geconfronteerd en de inzet die in het kader van een weerbare samenleving van onze organisatie wordt gevraagd bij crisissituaties. Wij zorgen ervoor dat onze meest essentiële dienstverlening, namelijk die direct gericht is op de gezondheid, zorg en veiligheid van de Drentse bevolking, ook in crisissituaties doorgang kan vinden. Met de Veiligheidsregio Drenthe zetten wij in op het versterken van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), die een

belangrijke verantwoordelijkheid heeft bij het borgen van een goede toeleiding van patiëntenstromen naar zorginstellingen in crisissituaties.

- **Naar een duurzaam pakket aan taken**

De afgelopen tijd hebben wij ook in nauwe afstemming met het bestuur en met de gemeenten het gesprek gevoerd over hoe te komen tot een eenvoudigere en tevens stabielere begroting. Een aanzienlijk aantal taken dat door de gemeenten duurzaam is belegd bij GGD Drenthe, en nu bij SamenDrenthe, is tot nu toe als 'additionele taak' belegd. Aangezien met additionele taken veel administratieve rompslomp is gemoeid, bijvoorbeeld in de vorm van jaarlijkse offertetrajecten, is het beeld dat dit, gezien het duurzame karakter van de taken, efficiënter kan. Daarnaast wordt voor additionele taken een risico-opslag gerekend die voor de gemeenten kostenverhogend werkt. Daarom vertalen wij de taken, die sinds jaar en dag structureel bij de GGD belegd zijn, naar een structurele begroting. Het betreft de volgende taken binnen de domeinen publieke gezondheid en zorg en veiligheid.

Publieke Gezondheid	**Zorg en Veiligheid**
Forensische Geneeskunde	Veilig Thuis Drenthe
	Multidisciplinaire Aanpak MDA++
	Openbare Geestelijke gezondheidszorg
	Wet verplichte GGZ
	Centrum seksueel geweld
	Zorg- en Veiligheidshuis

Hierdoor ontstaat een solide pakket aan dienstverlening met onderlinge synergie op basis waarvan SamenDrenthe zich optimaal en duurzaam kan inzetten voor de gezondheid, zorg en veiligheid van onze Drentse bevolking.

De gemeenschappelijke regeling SamenDrenthe biedt de gemeenten de mogelijkheid om ook nieuwe taken als basistaak bij de gemeenschappelijke regeling te beleggen als daar voldoende draagvlak voor is. Uiteraard hebben gemeenten zelf de keuze om al dan niet mee te doen aan een basistaak (opt-in/opt-out). Ook dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling. Wel geldt er een minimumaantal van 6 gemeenten die moeten participeren in een basistaak om voldoende massa te creëren om deze op een verantwoorde manier voor de organisatie in uitvoer te kunnen nemen.

Concreet zijn wij zowel bestuurlijk als ambtelijk met gemeenten in gesprek over de mogelijkheid om activiteiten in het kader van 'een provinciale aanpak Kansrijke Start' op termijn als basistaak bij de gemeenschappelijke regeling te beleggen. De stip op de horizon is een provinciale aanpak Kansrijke Start in Drenthe in 2030. Door middel van deze provinciale aanpak moeten we bijdragen aan kansengelijkheid in Drenthe. Dit heeft zowel voordelen voor de inwoner, als ook voor de professional. Bouwstenen van deze aanpak zijn de coördinatie van ketenaanpakken, de uitvoer van evidence-based interventies en het gezamenlijk monitoren en sturen op deze provinciale beweging. Gemeenten en ketenpartners vervullen een cruciale rol in het behalen van de gezamenlijke doelstellingen, daarom is afstemming en samenwerking met hen noodzakelijk en deze zal in de loop naar 2027 ook nadrukkelijk worden gezocht.

- **Begroting 2027**

Zoals hierboven aangegeven stellen wij voor om met ingang van begrotingsjaar 2027 te komen tot een bredere basisbegroting voor SamenDrenthe. Wij zullen de genoemde structurele taken als zodanig opnemen in de ontwerpbegroting 2027 die u in het voorjaar zal worden voorgelegd. Met het opnemen van bovengenoemde taken in de basisbegroting wijzigt voor een aantal van deze taken ook de grondslag voor de financiële bijdrage vanuit de gemeenten. De grondslag voor de gemeentelijke bijdragen voor basistaken is namelijk de inwonersaantallen op basis van de CBS-statistiek. De toepassing van deze eenduidige grondslag draagt ook bij aan een eenvoudigere begrotingssystematiek, aangezien geen rekening meer behoeft te worden gehouden met diverse complexe, en deels obsolete, grondslagen. Door toepassing van inwonersaantallen als grondslag ontstaat een beperkt herverdelingseffect tussen gemeenten. Bij het aanbieden van de ontwerpbegroting zullen wij dit herverdelingseffect inzichtelijk maken.

- **Tenslotte**

Zoals hierboven duidelijk is gemaakt is onze organisatie in een dynamische omgeving volop in beweging om optimaal in te spelen op onze huidige en toekomstige uitdagingen. Steeds met als doel om, samen met gemeenten en onze netwerkpartners, vol te gaan voor de gezondheid en veiligheid van onze Drentse bevolking. Wij trachten dit zo goed mogelijk te vertalen naar de ontwerpbegroting die wij in het voorjaar van 2026 aan u zullen voorleggen. Gezien de lange tijdshorizon die gemoeid is met de planning- en controlcyclus waarmee wij als gemeenschappelijke regeling moeten werken en de dynamiek die wij op onze beleidsterreinen ervaren gaan wij ervan uit dat wij, net als in voorgaande jaren, zowel voor de jaren 2026 als 2027 nog met voorstellen voor begrotingswijzigingen zullen komen

Graag lichten we onze voornemens mondeling toe tijdens de raadsinformatiebijeenkomsten die in het voorjaar van 2026 staan gepland. Uiteraard gaan wij hierover dan ook graag in gesprek met de raadsleden.

In het eerste kwartaal van 2026 stelt het Dagelijks Bestuur van SamenDrenthe de ontwerp-begroting 2027 op en vast. De ontwerpbegroting wordt begin april 2026 aangeboden aan de raden voor zienswijzen, waarna de definitieve begroting in september door het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld.

Met vriendelijke groet,



R. Wanders,
Voorzitter



N. Vedelaar,
Secretaris